

go omnibus casibus integratio expedita est censenda; ex quo haec inuestigatio calculo integrali haud leue incrementum attulisse est aestimanda.

II.

Elementa Calculi variationum

et III.

Analytica explicatio methodi Maximorum et Minimorum.

Auctore Leon. Eulero pag. 51. et 94.

Iam ante celeberrimum problema isoperimetricum insignia quaedam specimina huc pertinentia a Geometris sunt edita, cum antiquissimis iam fuerit exploratum, circulum inter omnes alias figuras pari perimetro inclusas maximam aream complecti; quam quidem proprietatem ex circuli natura concluderunt, minime vero ipsam quaestionem directe aggredi sunt ausi, ut inter omnes figuras aequali perimetro terminatas eam inuestigarent, quae maximam aream includeret. Haec scilicet quaestio nimis est ardua, quam ut ante insignem calculi infinitorum promotionem de ea saltem cogitare licuisset. Mox vero primis quasi iactis huius calculi fundamentis ab acutissimo *Iobanne Bernoulli* quaestio de brachystochronis felicissimo successu est resoluta: quippe qua

Tom. X. Nou. Comm. b inter

inter omnes lineas a puncto sublimiori ad humilior ductas ea quaerebatur, super qua graue tempore brevissimo descendat, quam egregiam proprietatem cycloidi competere inuenerat. Methodus autem, qua Vir celeberrimus erat vsus, fratri ipsius natu maiori *Iacobo Bernoulli* manifesto occasionem praeuissè videtur solutionem magni problematis isoperimetrici, quod deinceps tractauit, meditandi. Latissimo scilicet ambitu omnes huius generis quaestiones in hoc problemate est complexus, vt inter omnes lineas intra data duo puncta ducendas, siue debeant esse eiusdem longitudinis, (vnde quidem nomen isoperimetrici est natum) siue alia quadam indole communi praeditae, eam inuestigaret, quae vel maximam aream, vel circa datum axem rotata maximum solidum, vel in genere quamcumque maximi minimiue proprietatem contineret. Methodum autem, qua summus illius temporis Geometra est vsus, perpendentes ancipites haeremus, vtrum magis eius incredibilem patientiam in prolixissimis et tediousissimis calculis expediendis, an summam sagacitatem in conclusionibus satis concinnis inde deducendis admirari debeamus. Ob hanc ipsam autem causam, quod conclusiones prodierint satis concinnae, mox suspicari licebat, viam planiorem ac breuiorem dari eodem perducentem; quam etiam eius frater iunior *Iohannes* satis feliciter est ingressus, etiamsi statim pro quibusdam casibus nimis absconditis negotium minus successerit, quem tamen defectum deinceps, toto hoc argumento profundius retractato, largiter

giter compensavit. Longo postea interiecto tempore Auctor harum dissertationum in eodem problemate evoluendo summum studium collocavit, et cum perspexisset, omnes huius generis quaestiones eo redire, ut eiusmodi linea curva aequatione inter coordinatas x et y exprimenda inuestigetur, in qua talis formula integralis $\int V dx$ quomodocunque quantitas V per x et y fuerit data, maximum minimumue valorem obtineat. Nunc autem evidens est in ista quantitate V infinitam varietatem locum habere posse, prout in eam praeter ipsas variables x et y tam earum differentialia cuiuscunque ordinis, quam novae insuper formulae integrales ingrediuntur. Quod si iam solutiones *Bernoullianae* ad hanc normam examinentur, eae tantum ad eos casus, quibus quantitas V sola differentialia primi gradus inuoluit, restrictae reperiuntur, ac praeterea casus, quibus in quantitate V novae formulae integrales insunt, inde penitus excluduntur, paucissimis exceptis, quos facile pro indole quaestionis ab hoc incommodo liberare licet. Hunc igitur defectum noster Auctor felicissime cum in his Commentariis, tum in opere singulari de hoc argumento edito, supplevit, ut vix quicquam quod amplius desiderari queat, reperiatur. Interim tamen ipsa methodus, etiamsi totum negotium satis expedite conficiat, tamen ipsi non satis naturalis est visa, propterea quod vis solutionis tota in consideratione elementorum curvae inuestigandae erat posita, ipsa vero quaestio facile ita adornari possit, ut ex Geometria penitus ad solam Analysis puram reuocetur.

cetur. Quaestio enim ita proposita, ut data quantitate V utcumque ex binis variabilibus x, y , earumque differentialibus cuiuscunque ordinis, quin etiam ex formulis integralibus utcumque conflata, ea inter x et y relatio inuestigari debeat, qua formulae integrali $\int V dx$ maximus minimusue valor concilietur? hoc inquam modo quaestio proposita prorsus a Geometria segregatur; ex quo etiam methodus genuina eam resoluendi a Geometria immunis esse debebat: et quo difficilius Analysis ad hunc scopum accommodari poterat, eo maiora incrementa huius scientiae, si res successerit, merito sperare licebat. Tametsi autem Auctor de hoc diu multumque esset meditatus, atque amicis hoc desiderium aperuisset, tamen gloriae primae inuentionis acutissimo Geometrae Taurinensi la Grange erat reseruata, qui sola Analysis usus eandem plane solutionem est adeptus, quam Auctor ex considerationibus geometricis elicuerat. Verum ipsa illa solutio ita erat comparata, ut nouam plane Analyseos speciem constituere, eiusque fines non mediocriter promouere, videretur; ex quo Auctori occasio est oblata hanc scientiam nouo Calculi genere locupletandi, quem *Calculus variationum* appellat, et cuius elementa hic tradere ac dilucide explicare constituit. Hic quidem calculus perinde ac differentialis in incrementis infinite paruis inter se comparandis versatur, verum in ratione tractationis ab eo maxime discrepat. Cum enim in calculo differentiali ex data quantitatuum variabilium relatione, relatio inter earum differentialia cuiusque ordinis inuestigetur;

in calculo variationum ipsa relatio inter variables infinite parum immutari concipitur: ita ut dum secundum relationem datam pro quouis alterius variabilis x valore, altera y certum valorem fortitur, calculo variationum huic ipsi valori y incrementum quoddam infinite paruum adiciatur, ex quo deinceps, quemadmodum formulae tam differentiales quam integrales varientur, definiri oportet. Incrementum illud cuicunque valori y adiectum ab Auctore eius variatio vocatur, ac ne cum differentialibus confundatur hoc caractere δy designatur: cum igitur hinc omnes formulae tam differentiales quam integrales, quatenus quantitatem y inuoluunt, certas variationes nanciscantur, auctor in priore dissertatione principia ac praecepta stabilit, quorum ope omnium huiusmodi formularum variationes definiri possunt: ita si W denotet huiusmodi formulam quamcunque; eius variationem δW per regulas peculiare assignare docet. Quo singulari calculo constituto deinceps in sequente dissertatione eius applicationem ad omnia problemata, quae circa maxima et minima excogitari possunt, clarissime ostendit, inque negotio hoc imprimis obseruari meretur, quod ita noua methodus mere analytica multo pleniores ac perfectiores solutiones suppeditet, quam prior illa ex Geometria petita.